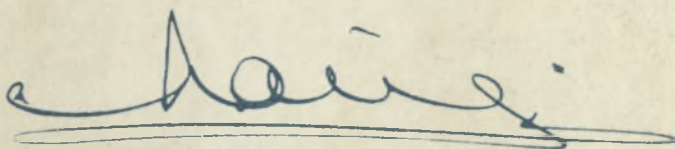

225602

Cum am ajuns la Tenha-Juvah

de

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Regina', is written over a horizontal line.

Regina României

BCU Cluj / Central University Library Cluj

CERNĂUȚI 1928

Institutul de Arte grafice și Editură „Glasul Bucovinei”

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Chaise

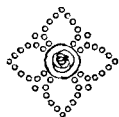
Cum am ajuns la Tenha-Juvah

de

Regina României

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Biblioteca Universității Regale Ferdinand I.
din CLUJ.
Nr. 1544 1928
EXEMPLAR LEGAL.

CERNĂUȚI 1928

Institutul de Arte grafice și Editură „Glasul Bucovinei”

225602

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cum am ajuns la Tenha-Juvah

Balcic !

Coasta de Argint . . .

Intr'adevăr e bine supranumită. Faleze de culoare argint cenușiu, peisagiu de vis, iar în depărtare marea, misterioasă, albastră ca piruzeaua, învelită de brumă sau sclipitoare, în veci neodihnită, oftând în veci . . . marea. Îți apare deodată, după o cale lungă prin câmpii searbede, fără de sfârșit. Totuși pământul acesta este roditor, cu tot aspectul lui monoton și fără nici o culoare. Fără pomi, fără semne de hotare decât câte un saț părăsit, din când în când o siluetă de om călare, la orizont, sau turme mari de oi pământii păzite de un păstor de culoarea lor și care în sălbăticia naturei aduce aminte de tablourile reprezentând Fiul rătăcitor mânând turma de porci . . .

Satele compuse din căsuțe de piatră necioplită stau strânse în grupuri mărunte împrejurul unui puț central, cu acoperișuri plane și pitorești în posomorea lor, dar triste, măturate de vânt, singuraticice și pierdute.

Și dintr'o dată, când te aștepti mai puțin, drumul se înfundă într'o vale adâncă, ce seamănă cu un gol gigantic tăiat în stâncile cenușii și albe, coborâș neașteptat și în dreptul privirilor mirate orizontul apare ca un miraj: întindere scânteietoare de culoare atât de ușoară, de aburită, că par'că n'ar fi realitate.

Pe drumul cocoșat de pietre, automobilul geme ca o ființă vie suferindă, alunecând tot mai jos. La stânga

un abis profund făr'de verdeață, alb-cenușiu, pare a se fi rupt acuma într'o convulsie, iar departe, atârnând ca niște cuiburi de rândunele sub falezele de cretă, satul Tatar se pitește, bordeie joase de argilă acoperite de paie, surprinzător de primitive.

La dreapta, partea bulgărească a orașului, o mulțime de căsuțe de piatră cățarate de-alungul unui deal înalt și gol, cu poteci strâmte în scară, care-și fac drum nesfârșit printre zidurile ce separă fie-ce proprietate. Iar peste tot, fântâni turcești cu apă de izvor limpede, la care vin măgari plini de demnitate mânați de turci tot atât de demni, cu fesuri și turbane pe cap. Automobilul geme și ne zdruncină pe o stradă aproape tot așa de inegală ca drumul mare. Dar ce delicioase și ciudate case de lemn, ce grup de tătăroaice în șalvari de nuanțe șterse, albastru, galben, lila, venite să ia apă la fântâna în formă așa de delicată!

Căldările de cositor tremurând pe cumpăna purtată pe umeri, lucesc ca argintul în lumina soarelui. Fiecare atitudine a lor este un moment pictural, par vesele, fără griji, surâd cu dinți albi ca și cum timpul n'ar exista.

Altele înalte, drepte ca niște statui, punându-și mâna pavăză din pricina reverberațiunii, privesc jos în stradă pe cei cari trec.

Indărătul puțului, rezemată de un zid înalt și misterios din dosul căruia un smochin își strecoară sfios ramurile, stă nemișcată o turcoaică în caftan negru, ținându-și cearceaful peste bărbie și gură. Și ea privește în stradă și te întrebi, văzând-o, cum îi va fi fața de sub voal.

Ce plin de farmec este totul! Ce armonioasă silueta minaretului, profilată pe mare, albă ca zăpada pe albastrul apei, coloană mândră înălțându-se spre cer!

Și acele prăvălioare caraghioase, cu mărfurile atârinate afară sau răspândite chiar pe jos !

Când trecem, Turcii salută cu gesturi solemne : mâna dusă la inimă, buze, la frunte.

Nimeni nu pare să aibă ceva de făcut, soarele binecuvântează această liniștită toropeală și, dincolo de străzi lenevoase, marea lucește ca un covor minunat țesut din lumină.

* * *

Fusesem la Balcic odată, înainte de război, în grabă și păstrasem o amintire imprecisă. Il descoperii din nou în Octombrie 1924, în tovărășia fiului meu Nicolae.

Făceam Dobrogea în automobil — călătorie de descoperiri — după cum făcusem alte drumuri împreună, când era băiat mic la Iași și mă plimba în mașina lui, Bébé Peugeot, peste colinele Iașilor.

Râzând, îmi spusese : „Ca să-ți găsești drumul pe câmpiile Dobrogei trebuie să întrebuițezi compasul, ca pe mare“.

După multe peripeții în toamna aceia uscată, sosirăm și la Balcic.

Cu toate că zilele se scurtau, era cald ca'n toiul verei, soarele aurind totul. Doi prieteni — pictori, entuziaști admiratori ai Balcicului, ne arătară fiecare colț pitoresc și fără să ținem seamă de căldură, praf și pietrele colțuroase ale drumurilor, am urcat și coborât dintr'un cartier într'altul, admirând băile turcești, aruncând priviri în colibebe tătărăști, vizitând câte-va gospodării de seamă ale turcilor, gustând dulceață de trandafiri într'o casă bulgărească.

Niculae și cu mine eram din ce în ce mai încântați și mulțumirea noastră nu cunoscua margine când începurăm să ne cățărăm pe coasta mării, unde o serie de căsuțe

de piatră păreau să păzească viile ce coborau aproape până pe plajă.

Uitând de oboseală ne grăbeam, atrași de un loc care-mi părea de departe o oază verde, care se rostogolea până'n mare. În fine ajunserăm după un urcuș zdravăn. Aici coasta era tăiată de o adâncitură strâmtă, pe fundul căreia o cascadă vorbărească se prelungea în valuri spumoase de râu. Sâlcii și plopi crescuseră în grupuri umbroase pe deasupra acestei ape, iar de-a-valma niște mori vechi turcești, nemaipomenit de atrăgătoare, se cățărau pe coastă.

Late, joase, cu acoperișurile trecând peste ziduri și făcute din țigla cilindrică, caracteristică acestei regiuni, cu roțile lor uriașe, schimbând în fum alb apa ce se rostogolea zgomotos în ele, n'ar putea fi închipuită construcție mai pitorească.

Dincolo de mori, deasupra unui dărăpănat zid de piatră, un fel de terasă pe care creștea vița de vie ; la câțiva pași mai departe, o a doua terasă mai strâmbă și mai scurtă, în capătul căreia se înalță un gigantic plop, aplecat peste apă, irezistibil atras — par'că — de cântecul mării.

Rămăsei împietrită.

Acest colț era fermecător ! Și avusei senzația stranie de a-l fi căutat toată viața și de a-l fi găsit în sfârșit.

Un loc de vis, păzit de acest bătrân, bătrân copac.

Mă așezai la umbra lui și mă uitai și eu în apă, cum probabil privea și el mai bine de un secol.

Tăcui mult timp. Farmecul acelei frumuseți pătrundea din ce în ce mai adânc în inima mea.

Apoi întorcându-mă către Nicolae spusei: Oh ! Nicky, locul ăsta trebuie să fie al Meu ! Simt că m'am întors la ceva care mi-a aparținut întotdeauna.

Și într'adevăr acest loc de vis deveni al meu.

Pe el am construit o casă albă, modestă, cu acoperișul plat, în armonie cu atmosfera orientală dinprejur. Și am numit-o „Tenha-Juvah“, ceia ce înseamnă pe turcește : „Cuibul singuratec“.

Una peste alta, am construit grădini mici, în terasă, fiecare purtând numele unei ființe iubite : Mircea, Ferdinand, Carol, Elisabeta, Mignon, Nicolae, Ileana, Sandro, Mihai, Petru-Dușan, Helena, George ; fiecare din grădinițele acestea pietruite, sunt pline de flori, grădini de amintiri, în care am semănat dragoste, visuri, nădejdi și chiar lacrimi . . .

Aici vin când sunt obosită, ca să mă înprospătez cu vlagă, când viața mi se pare grea . . .

Poarta mea este întotdeauna deschisă ca brațe pentru bună venire.

Aici toți oaspeții căutători de frumusețe sunt primiți bucuros.

Iar deasupra fântânei de apă rece, care curge sub terasa cea mai mare, au fost săpate aceste vorbe :

Pentru cei obosiți, odihnă
Pentru cei însetați, apă
Pace celor cu inima grea
Nădejde celor în preajma vieții.

Oraşul Balcic.

Porțile Cetății de la Capul Caliacra. — M. S. Regina Maria și A. S. R. Prințesa Ileana.

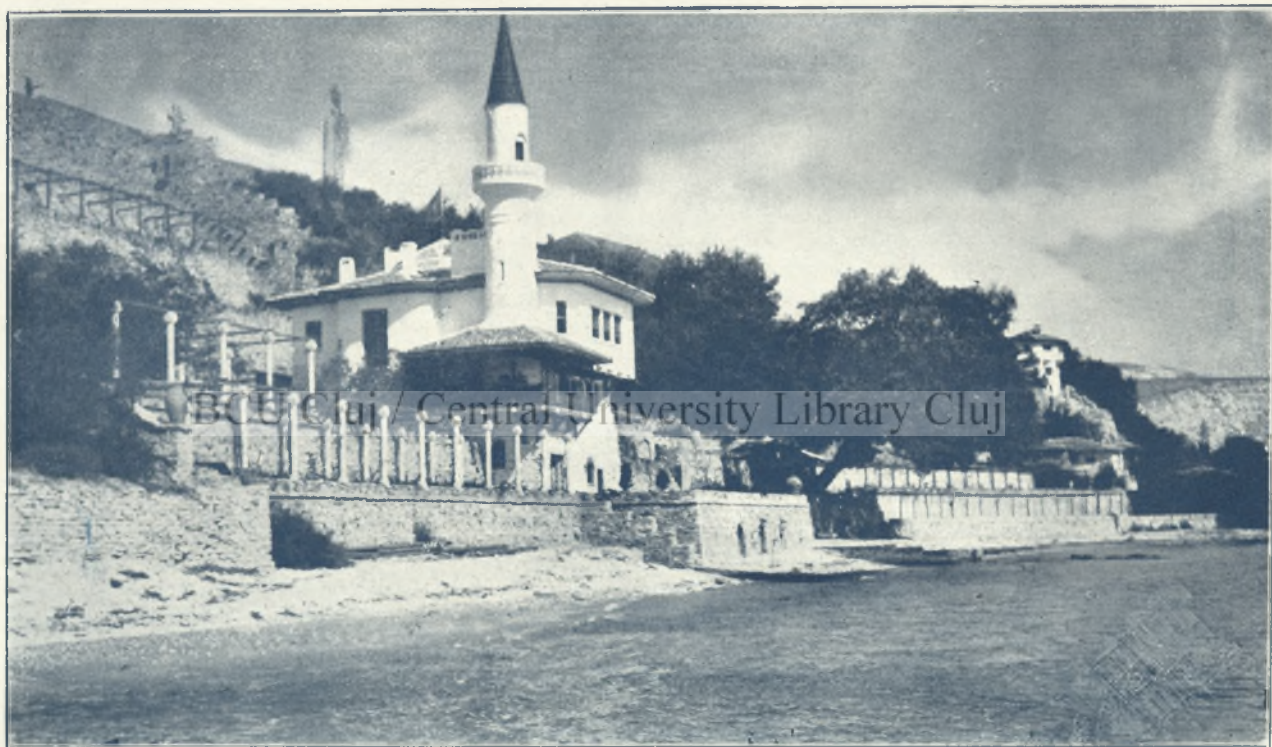
Capul Caliacra cu farul Sf. Nicolae. — M. S. Regina Maria și A. S. R. Principesa Ileana.

Capul Caliacra. — A. S. R. Principesa Ileana.

Plaja de la Ecrene, — M. S. Regina și A. S. R. Principesa Ileana,

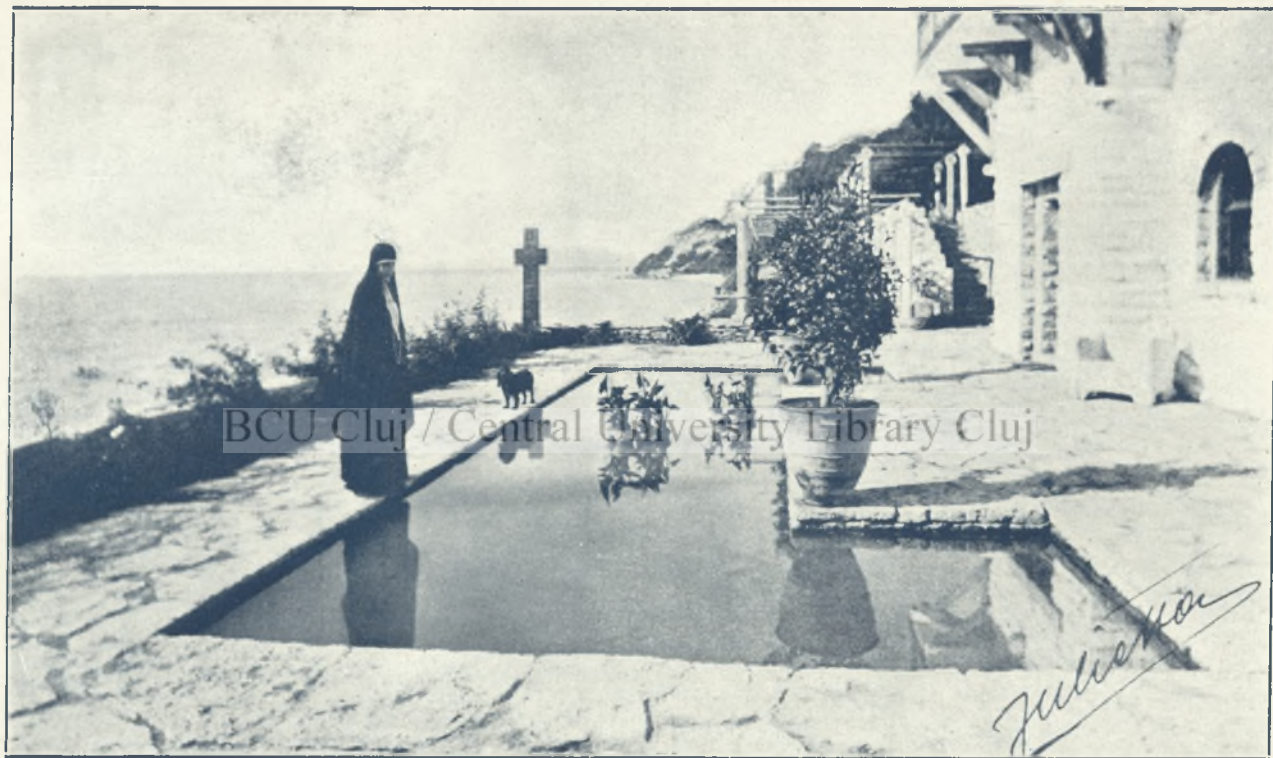

Tenha-Juvah — Cuibul Singuratec.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Tenha-Juvah — Cuibul Singuratec.

Tenha-Juvah — Cuibul Singuratec, — M. S. Regina Maria,

O terasă la Tenha-Juvah.

EXTRAS DIN „ANALELE DOBROGEI” An. IX. 1928.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

T I P A R U L
GLASUL BUCOVINEI
C E R N Ă U Ţ I